

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය I, II

11 ශ්‍රේණිය

දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2016

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය I

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

01	(1)	21	(4)
02	(1)	22	(3)
03	(2)	23	(1)
04	(2)	24	(3)
05	(2)	25	(2)
06	(2)	26	(1)
07	(4)	27	(3)
08	(4)	28	(1)
09	(1)	29	(3)
10	(3)	30	(1)
11	(2)	31	(3)
12	(1)	32	(2)
13	(2)	33	(1)
14	(1)	34	(4)
15	(3)	35	(2)
16	(4)	36	(2)
17	(2)	37	(1)
18	(2)	38	(4)
19	(4)	39	(2)
20	(1)	40	(1)

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය II

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

01. (i) ව්‍යාපාර සංවිධානය - තනි ව්‍යාපාර
 පනත - 1918 අංක 06 දරණ ව්‍යාපාර නාම ආඥා පනත

(ii) සංස්ථාපිත සමාගම්
 සුදුසු නමක් සඳහා ලකුණු ලබාදෙන්න.

(iii) දේපල රක්ෂණය (රක්ෂණ ඔප්පු වර්ග ලිවීමට ලකුණු නැත.)

(iv) ජංගම ගිණුම

(v) **වත්කම්** = **හිමිකම්**
 2 500 000 = 2 500 000

(vi) **මුදල් පොත**

රු.

රු.

ප්‍රාග්ධනය } ලාභ } හෝ ශේෂය ඉ/ගෙ සේවා ආදායම් අමතර ආදායම් අළුත්වැඩියා සඳහා	1 000 000	{	800 000 200 000 180 000 100 000 90 000 1 370 000	ගැනුම් ජංගම නොවන වත්කම් වැටුප් විදුලිය ශේෂය ප/ගෙ	}	200 000 300 000 80 000 6 000 784 000 1 370 000
--	-----------	---	---	--	---	---

(vii) රු. 784 000

(viii) රු. 1 800 000

(ix) රු. 586 000

(x) රු. 84 000

(ලකුණු 2 x 10 = 20)

I කොටස - ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

02. (i) ව්‍යාපාරයක් යනු මිනිස් අවශ්‍යතා හා චුළුමනා ඉටු කරන ඕනෑම ආර්ථික කටයුත්තක්

හෝ

ඒ හා සමාන අර්ථයක්

ලකුණු 01

ව්‍යාපාර අරමුණු :-

1. ලාභ ලැබීම
2. මිනිස් අවශ්‍යතා හා චුළුමනා ඉටු කිරීම
3. රැකියා උත්පාදනය

කරුණු දෙකකට ලකුණු 01

(ii) **අවශ්‍යතා** **චුළුමනා**

1. අත්‍යවශ්‍ය වීම	1. අත්‍යවශ්‍ය නොවේ
2. පොදු වීම	2. විවිධ වීම
3. නිර්මාණය කළ නොහැකි වීම	3. නිර්මාණය කළ හැකි වීම
4. සීමිත වීම	4. අසීමිත වීම

නිවැරදි සැසඳීම් දෙකකට ලකුණු 02

(iii) 1. භාණ්ඩ නිෂ්පාදන ව්‍යාපාර

භාණ්ඩ නිෂ්පාදන ව්‍යාපාර යන්නට නිෂ්පාදන කටයුතුවල නිරත ඕනෑම ව්‍යාපාරයක් උදාහරණ ලෙස ගත හැක.

උදා :- ටයර් නිෂ්පාදන ව්‍යාපාර

2. සේවා ව්‍යාපාර

සේවා සපයන ඕනෑම ව්‍යාපාරයක් උදාහරණ ලෙස ගන්න.

උදා :- බැංකු, රෝහල්, ඇඳුම් මැසීම

නම් කිරීමට ලකුණු 01

උදාහරණ දීමට ලකුණු 01

(iv) **නිෂ්පාදන සාධක** **උදාහරණ**

භූමිය	ඉඩම්, ස්වභාවික සම්පත්
ශ්‍රමය	සේවකයන්, කළමනාකරුවන්
ප්‍රාග්ධනය	මුදල්, යන්ත්‍ර, ගොඩනැගිලි
ව්‍යවසාය	අයිතිකරු, සංවිධානය කරන්නන්

කරුණු 2 - 3 කට ලකුණු 1/2 යි. කරුණු හතරම නම් කිරීමට ලකුණු 01 යි.

අදාළ නිදසුන් 2 - 3 කට ලකුණු 1/2 යි. නිදසුන් හතරට ලකුණු 01 යි.

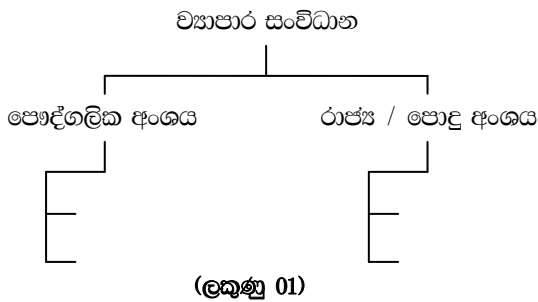
(ලකුණු 2 x 4 = 8)

03. (i) 1. රජයේ බලපෑම් හා නීතිරීති - යටිතල පහසුකම් සැපයීම
පාරිභෝගික ආරක්ෂාව සැලසීම
ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි කිරීම
2. තාක්ෂණික පරිසරය - තාක්ෂණික උපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර
නව ක්‍රමවේද, නව සොයාගැනීම්
3. ආර්ථික පරිසරය - උද්ධමනය, පොලී අනුපාත, වැටුප් ආදිය
4. ගෝලීය පරිසරය - ගිවිසුම්, තරගකාරීත්වය, වෙළෙඳපොල පුළුල් වීම

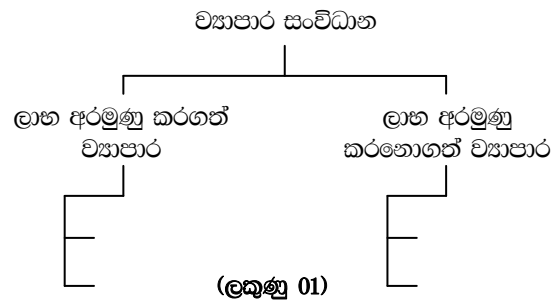
දෙකක් නම් කිරීමට ලකුණු 01 යි.

අදාළ උදාහරණවලට ලකුණු 01 යි.

(ii) නිම්කාරීත්වය අනුව

අරමුණු අනුව

- (iii) 1. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය 2. විවෘත හා ස්වේච්ඡා සාමාජිකත්වය
3. සාමාජිකයින්ගේ සාමූහික අයිතිය 4. පොදු අවධානය හා අරමුණුවලින් සමන්විත වීම
5. ස්වාධීන සංවිධානයක් වීම

ලකුණු 1/2 x 4 = 2

(iv) ලියාපදිංචි අනිවාර්ය නොවුවත් ව්‍යාපාරයේ නම අයිතිකරුගේ සම්පූර්ණ නමින් හැර වෙනත් නමක් නම් අදාළ පළාත් සභාවේ ව්‍යාපාර නාම ප්‍රාඥප්තිය යටතේ ව්‍යාපාර නාම රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ ව්‍යාපාර නාමය ලියාපදිංචි කළ යුතුය.

මෙම අදහස එන පරිදි ලකුණු 02 යි.

04. (i) 1. බැංකුවේ තබා ඇති ආදර්ශ අත්සන වෙක්පතෙහි නැඹීම
2. ඉලක්කමෙන් හා අකුරෙන් ලියන වටිනාකම සමාන වීම
3. පැහැදිලි අකුරෙන් ලිවීම
4. නිවැරදි දිනය යෙදීම
5. සංශෝධන ඇත්නම් තනි ඉරිකින් කපා ඒවා පැහැදිලි ව සටහන් කර සම්පූර්ණ අත්සන යෙදීම
6. පිළිපතෙහි අදාළ තොරතුරු සඳහන් කිරීම

ලකුණු 1/2 x 4 = 2

- (ii) (අ) ✓
- (ආ) x
- (ඉ) x
- (ඊ) ✓

(iii)

සිල්ලර වෙළෙඳුම

තොග වෙළෙඳුම

1.	අවසන් පරිභෝජනයට විකිණීම සිදු කරයි.	නැවත විකිණීම සඳහා සිදු කරයි.
2.	භාණ්ඩ වර්ග රාශියක් දක්නට ලැබේ.	සීමිත භාණ්ඩ වර්ග ප්‍රමාණයක් දක්නට ලැබේ.
3.	සාපේක්ෂ ව මිල වැඩි ය.	සාපේක්ෂ ව මිල අඩු ය.
4.	සාමාන්‍යයෙන් වට්ටම් ගිම් නොවේ.	වට්ටම් ගිම් වේ.

වෙනස්කම් එකකට ලකුණු 01 යි.

ලකුණු 2 x 1 = 2

- (iv)
- සංවිධානයක අරමුණු ඉටු කරගැනීම සඳහා සම්පත් කාර්යක්ෂම හා සඵලදායී ව යොදාගැනීමයි.
 - ව්‍යාපාර අරමුණක් සඵලදායී ව ඉටු කරගැනීම සඳහා පවතින සම්පත් කාර්යක්ෂම යොදාගනිමින් එම ව්‍යාපාරය සැලසුම් කිරීමේ සංවිධානය කිරීමේ මෙහෙයවීමේ සහ පාලනය කිරීමට අදාළ ක්‍රියාවලියකි.

මෙම අදහස ඇතුළත් පිළිතුරට ලකුණු 02 යි.

ii කොටස - ගිණුම්කරණය

05. (i)
1. ප්‍රධාන මුදල් භාරකරුගේ කාර්යය පහසු වේ.
 2. ප්‍රධාන මුදල් පොත විශාල වීම වළකී.
 3. මුදල් අක්‍රමිකතා වීමට ඇති ඉඩකඩ අඩු ය.

කරුණු 1 කට ලකුණු 01 යි.

(ලකුණු 02 යි.)

(ii)	වත්කම්	=	හිමිකම්	+	වගකීම්
1.1	300 000		300 000		
1.2	- 100 000				
	+ 100 000				
1.3	- 15 000				
	+ 20 000		+ 5 000		
1.5	+ 25 000				+ 25 000
1.6	+ 50 000				+ 50 000
	380 000		305 000		75 000

එකතුව අත්‍යවශ්‍ය නොවේ

ගනුදෙනු පහතට ලකුණු 05 යි.

(iii)

සුළු මුදල් පොත

ලැබීම් රු.	ස පි	දිනය	විස්තරය	ව. අ.	ගෙවීම් රු.	විශ්ලේෂණ තීරු			ලෙජර් පිටු
						ලිපිද්‍රව්‍ය රු.	තැපැල් රු.	විවිධ / සංග්‍රහ රු.	
1 000		04.01	මුදල්						
මු. 1/2		04.02	ලිපිද්‍රව්‍ය		200	200	මු. 1/2		
		04.03	තැපැල්		120		120	මු. 1/2	
		04.04	සංග්‍රහ		100			100	මු. 1/2
		04.06	ලිපිද්‍රව්‍ය		100	100	මු. 1/2		
		04.07	මුද්දර		80		80	මු. 1/2	
		04.08	ගෙන ඒමේ කුලී		200				මු. 1/2 200
		04.10	සිනි තේ කොළ		100			මු. 1/2 100	
					900	300	200	200	200
				ශේෂය ප/ගෙ	100				
	1 000				1 000				
මු. 1/2 100		04.11	ශේෂය මු/ගෙ						
මු. 1/2 900			අග්‍රිමය ප්‍රතිපූර්ණය						

නිවැරදි ආකෘතියට අනුව සටහන් කිරීමට ලකුණු 05 යි.

06. (i) පිළිපත
 වෙස් තැන්පතු පත්‍රය
 වවුචරය

කරුණු 2 කට ලකුණු 02 යි.

(ii) 1. බැංකු ගිණුම (සංශෝධිත)

ශේෂය	50 000	බැංකු ගාස්තු	1 000	€ 1/2	
ප්‍රේෂණ	€ 1/2	5 000	ස්ථාවර නියෝග	2 000	€ 1/2
		ශේෂය ප/ගෙ	52 000	€ 1/2	
	55 000		55 000		
ශේෂය ඉ/ගෙ					

ලකුණු 02 යි.

2. 2015 ජනවාරි 31 දිනට බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය

	රු.	රු.	
සංශෝධිත බැංකු ශේෂය		52 000	
එකතු කළ :			
නිකුත් කළ නමුත් බැංකුවට ඉදිරිපත් නොකළ චෙක්පත්		5 000	€ 1
		57 000	
අඩු කළ :			
තැන්පත් කළ නමුත් උපලබ්ධි නොවූ චෙක්පත්		(6 000)	€ 1
බැංකු ප්‍රකාශනයට අනුව ශේෂය		51 000	
ප්‍රකාශය (වචනය) හා අගයට ලකුණු 01			

ලකුණු 03 යි.

(iii)

පොදු ජ'නලය

දිනය	වවුළු අංකය	විස්තරය	ලෙ. පි.	හර රු.	බැර රු.
1.		මෝටර් රථ අළුත්වැඩියා ගිණුම හර මෝටර් රථ ගිණුම (මෝටර් රථ ගිණුමේ සටහන් වූ වැරදි නිවැරදි කිරීම)		5 000	5 000
2.		ගැණුම් ගිණුම හර ණයනිම ගිණුම (ගැණුම් ඉන්වොයිසිය පිටපත් නොවූ වරද නිවැරදි කිරීම)		2 500	2 500
3.		ගෙවූ ගෙවල් කුලී ගාස්තු හර විදුලි ගාස්තු ගිණුම (විදුලි ගාස්තු ගිණුමේ සටහන් වූ වරද නිවැරදි කිරීම)		250	250
4.		විකුණුම් ගිණුම හර ණයගැති ගිණුම (දෙවරක් සටහන් වීමේ වරද නිවැරදි කිරීම)		5 000	5 000
5.		වැටුප් හා වේතන හර ගෙන ඒමේ කුලී ගිණුම (ගිණුම් දෙකේ සිදු වූ වරද නිවැරදි කිරීම)		6 000	6 000

සංලක්ෂය සහිත නිවැරදි ජ'නල් සටහන් 5 x 1 = 5 යි.

නිවැරදි ජ'නල් සටහන් දෙකකට ලකුණු 1/2 යි.

නිවැරදි සංලක්ෂයට ලකුණු 1/2 යි.

07. (i) 1. ආදායම් ප්‍රකාශය
2. මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය

ලකුණු 02 යි.

(ii)

අමරගේ ව්‍යාපාරයේ

ල. 1/2

2015.12.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශය

		රු.	රු.
විකුණුම්			300 000
ආරම්භක තොගය		40 000	
ගැණුම්		100 000	
		140 000	
ගෙන ඒමේ කුලී		5 000	
		145 000	
අවසන් තොගය	ල. 1/2	(25 000)	
විකුණුම් පිරිවැය	ල. 1/2		(120 000)
දළ ලාභය	ල. 1/2 (අගය හා ප්‍රකාශය)		180 000
විවිධ ආදායම්		10 000	
ලද කොමිස්		15 000	
			25 000
			205 000
<u>ආයතන හා පරිපාලන වියදම්</u>			
රක්ෂණ වියදම්	ල. 1/2	6 000	
විදුලිය	ල. 1/2	4 000	
වැටුප් හා වේතන		10 000	
			20 000
<u>අලෙවි කිරීමේ වියදම්</u>			
බොල් ණය	ල. 1/2	2 000	
වාහන කෂය	ල. 1/2	10 000	
			12 000
<u>මූල්‍ය වියදම්</u>			
බැංකු ණය පොලී	ල. 1/2	3 000	
			3 000
			(35 000)
ශුද්ධ ලාභය ප්‍රාග්ධන ගිණුමට මාරු කළා.			170 000
	(ප්‍රකාශයට) ල. 1/2		

2015.03.31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය

@ 1/2

	ගත් මිල	සමුච්චිත කෂය	ශුද්ධ අගය
ජංගම නොවන වත්කම්			
ගොඩනැගිල්ල	1 000 000	@ 1/2 -	1 000 000
මෝටර් රථ වාහනය	300 000	20 000	280 000
	1 300 000	20 000	1 280 000
ජංගම වත්කම්			
තොගය		25 000	@ 1/2
ණයගැනී		38 000	@ 1/2
ඉදිරියට ගෙවූ රක්ෂණය		2 000	@ 1/2
මුදල්		35 000	
මුළු වත්කම්			100 000
			1 380 000
හිමිකම් හා වගකීම්			
ප්‍රාග්ධනය	1 095 000		
ශුද්ධ ලාභය	170 000	@ 1/2	
		1 265 000	
බැංකු ණය 10%		30 000	
			1 295 000
ජංගම වගකීම්			
ණයහිමියෝ		80 000	
ගෙවිය යුතු විදුලිය		2 000	@ 1/2
ගෙවිය යුතු ණය පොලිය		3 000	@ 1/2
			85 000
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්			1 380 000

@ 1/2
